USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Lenky Krupičkové a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **I. Y.**, zastoupen Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2022, č. j. 22 Az 39/2021-56,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 7. 2021, č. j. OAM-896/ZA-ZA12-ZA03-2020, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle §§ 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem ze dne 12. 5. 2022. Tento rozsudek Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem ze dne 14. 9. 2022 z důvodu nesprávnosti závěru, že by žalobci v místě jeho bydliště skutečně nehrozilo nebezpečí vážné újmy z důvodu svévolného násilí v situaci ozbrojeného konfliktu. Současně krajskému soudu uložil, aby v dalším řízení přezkoumal, zda se žalovaný řádně zabýval možností vnitřní ochrany ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu, a aby vypořádal související námitky žalobce.

[3] Krajský soud po vrácení věci k dalšímu řízení žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem opět zamítl. Shledal vypořádání možnosti vnitřního přesídlení žalobce ze strany žalovaného s ohledem na individuální okolnosti věci jako dostačující. Poukázal mimo jiné na to, že žalobce nebyl nijak politicky aktivní a není zranitelnou osobou. Jeho rodina stále pobývá v místě původního pobytu žalobce a má dostatek finančních prostředků. Zejména však žalobci podle zjištění žalovaného podepřených informacemi o zemi původu v jiné části Turecka nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy, může do ní bezpečně a legálně odcestovat (což ostatně již v minulosti i učinil) a lze důvodně předpokládat, že se v ní může usadit. Na nemožnost vnitřního přesídlení dle krajského

soudu nelze usuzovat pouze z toho, že žalobce fakticky po určitou dobu zaměstnání nenašel, *nota bene* pokud hledal jen a pouze zaměstnání pekaře. Vnitřnímu přesídlení by musely bránit skutečně důležité okolnosti, které zde dány nejsou. Krajský soud dodal, že žalovaný dostatečně zdůvodnil neudělení azylu dle § 12 písm. a) a § 14 zákona o azylu. Řádně se zabýval též podmínkami pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Ani podle krajského soudu přitom nelze tvrdit, že by každý Kurd čelil po návratu do Turecka pronásledování, případně že by Kurdové byli na trhu práce diskriminováni do té míry, že by to bylo azylově relevantní.

III.

[4] Proti rekapitulovanému rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). V té zdůraznil, že je Kurd a žil v místě turecko-syrských hranic, kde dochází k ozbrojeným operacím proti prokurdským povstalcům. Bezpečnostní situace se zde zhoršuje a díky politice tureckého prezidenta hrozí vyšší útlak Kurdů žijících v Turecku. Stěžovatel připustil, že Kurdi jsou integrováni do turecké většiny, mohou pracovat na různých pozicích, být politicky aktivní atd. To však platí pouze pro tu část kurdské menšiny, která se nevymezuje proti turecké většině a otázka práva na sebeurčení pro ni není významná. Subjekty hájící práva kurdské menšiny jsou vystaveny perzekuci a nařčení z terorismu. V Turecku rovněž není zajištěna rovnost v přístupu k práci. Stran špatné situace Kurdů stěžovatel citoval body 23 a 30 usnesení Evropského parlamentu ke zprávě Komise o Turecku za rok 2021. Je podle něj evidentní, že Turecko nezajišťuje rovnost v právech bez rozdílu a utlačuje politické strany i osoby zastávající kurdské právo na sebeurčení. Trestání či perzekuce za protikurdské smýšlení je naopak nemyslitelné. Za nastalé situace měl žalovaný stěžovateli udělit mezinárodní ochranu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah správního spisu a svá podání. Podle něj je jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu v souladu s právními předpisy. Kasační stížnost naopak nesplňuje zákonné požadavky, protože brojí proti rozhodnutí žalovaného, nikoliv krajského soudu. Lze ji rovněž považovat za nepřípustnou, neboť krajský soud se řádně řídil závazným právním názorem kasačního soudu. Rovněž v ní v podstatě absentuje věcná argumentace. Neoznačuje žádná pochybení, jichž se měl krajský soud dopustit a nevymezuje důvody pro její přijatelnost. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřípustnost či nepřijatelnost, případně zamítl pro její nedůvodnost.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Jelikož Nejvyšší správní soud rozhoduje ve věci stěžovatele podruhé, zabýval se nejprve přípustností kasační stížnosti podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Z ustálené judikatury plyne, že nepřípustnost kasační stížnosti se dotýká otázek, které Nejvyšší správní soud v téže věci již závazně posoudil, resp. mohl posoudit, nikoliv však otázek, které v souladu se zákonným omezením svého přezkumu dosud v téže věci neřešil (např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS). V předchozím rozsudku se sice Nejvyšší správní soud dotkl též otázky vnitřní ochrany ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu. Zabýval se nicméně pouze tím, zda se žalovaný k této otázce vyjádřil. Nevyslovil však závazný právní názor stran správnosti samotných úvah žalovaného o možnosti přesunu stěžovatele do jiné části země. Kasační stížnost brojící proti věcnému posouzení možnosti vnitrostátního přesídlení stěžovatele je tudíž přípustná.

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, o nichž rozhodoval před krajským soudem specializovaný samosoudce, je dále její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[9] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon. Otázce přijatelnosti kasační stížnosti se ostatně stěžovatel vůbec nevěnoval a ani náznakem neuvedl, proč by snad jeho kasační stížnost měla být přijatelná.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti dovozuje nemožnost svého vnitřního přesídlení z postavení kurdské menšiny v Turecku. Poukazuje v této souvislosti zejména na problémy, kterým čelí osoby a politické strany, které se vymezují proti turecké většině či hájí právo kurdské menšiny na sebeurčení. Dále pouze všeobecně konstatuje, že příslušníkům této menšiny není zajištěna rovnost v právech bez rozdílu. Nejvyšší správní soud dlouhodobě uznává, že Kurdové v Turecku čelí nesnázím. Ty ale bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování podle § 12 nebo vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Naopak azylově významné jsou typicky až obavy (např. z pronásledování) politicky aktivních členů kurdské menšiny či účastníků pokusu o převrat z roku 2016 (srov. usnesení ze dne 14. 12. 2022, č. j. 2 Azs 48/2022-35, bod 12, a judikaturu tam citovanou; k problémům politicky aktivních Kurdů např. rozsudek ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020-35, body 13-14, či ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 278/2019-57, body 36-38). Z tvrzení stěžovatele neplyne, že by do těchto „rizikových“ skupin patřil či že by měl jakékoli problémy s tureckými orgány. Jeho námitky tak nemohou založit přijatelnost kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud s ohledem na uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4., a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 9 Azs 32/2021-32). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. února 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu